

تأثیر ترانه‌های فولکلور گویش باستانی سمنانی، در ادبیات کودکان و نوجوانان آن

محمدحسن جواهری

گویشور گویش سمنانی و پژوهش‌گر آزاد

چکیده

ادبیات عامه، بی‌تکلف‌ترین نوع ادبی است که به طور خودجوش شکل می‌گیرد و در نهایت کارآمدی، مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. یکی از گونه‌های مهم ادبیات عامه، ترانه‌های عامیانه و لالایی‌ها است. این گونه، جزء پاک‌ترین و زلال‌ترین آرزوهایی است که مادران برای آرامش فرزندانشان خود با وزنی دل‌نشین می‌ساختند و واگویی می‌کردند. با توجه به قدمت گویش سمنان، ملودی‌های ترانه‌های این گویش، می‌تواند بازمانده دوران خسروانی‌ها باشد. ترانه‌های عامیانه، در این گویش، جایگاهی ویژه‌ای دارد؛ به طوری که می‌توان آن را به بخش‌های لالایی‌های پسرانه، دخترانه، ترانه‌های بازی و ترانه‌های کار، تقسیم کرد. این مقاله در پی آن است تا با معرفی ترانه‌های عامیانه در گویش سمنانی، تأثیر موسیقی آن را در ادبیات کودکان و نوجوانان بررسی کند. تأثیر موسیقی ترانه‌های عامیانه در شعر کودکان، فرایندی را رقم خواهد زد که شعر در خاطر چند نسل به یادگار بماند و از شتاب بایگانی‌کردن این فرهنگ باستانی بکاهد.

کلیدواژه ادبیات عامه، ترانه‌های عامیانه، گویش سمنان، ادبیات کودک و

نوجوان.